

ПІЗНАЙТЕ ПРАВДУ
А ПРАВДА
ОСВОБОДИТЬ ВАС.

ПРАВОСЛАВНИЙ ВІСТНИК

ЗА НАРІД
І
ЗА ВІРУ.

THE ORTHODOX HERALD

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ.

РІК II.

ВІННІПЕГ, МАН. ЛИСТОПАД, 1925

ЧИСЛО (20) 11

ПРАВОСЛАВНІ УКРАЇНЦІ В КАНАДІ!

Будова першого поверху Українського Православного Собору св. Покрови у Вінніпегу вже на укінченню.

Дня 29-го с. м. відбудеться торжественне отворення Собору і від того дня Служба Божа буде відправлятися що неділі в рідному храмові.

Але на будинкові тяжить ще довг, який треба як найскорше сплатити. Крім того Собор з середини треба як найкраще прибрати, щоби не повстидатися нашим храмом перед чужими людьми, бо Український Православний Собор св. Покрови не є власністю самої громади в Вінніпегу, але власністю цілого українського православного народу в Канаді. А на це потрібно грошей, які може дати тільки наш український нарід.

В останнім числі „Православного Вістника” ми вже зверталися до Ваас з проською помочи нам в будові української православної святині — Собору. В тім-же числі „Православного Вістника” Ви читали про світлий розвій Рідної Церкви в Канаді. І Ви з певністю почували себе гордими і щасливими, що можете зачислити себе до духовних дітей Рідної Церкви.

Але Ви ще більше будете почувати себе щасливими, коли сповните свій обовязок супроти Рідної Церкви і зложите свою жертву на будову Собору, який має стати осередком всіх інтересів Рідної Церкви.

До тепер багато вже вірних Синів і Доньок Рідної Церкви сповнили свій обовязок і прислали свої жертви, — але ще багато-багато не всі. Ми знаємо, що се не тому, що вони відносяться до справи байдужо, а єдине тому, що відкладають справу на пізніше — „до завтра”.

Браття і Сестри, не робіть так! Знайте, що той два рази дає, хто ЗАРАЗ дає. Посилайте свої жертви зараз, ще нині! Жертвуйте хто кілька може, але жертвуйте зараз! Знайте, що помагаючи Рідній Церкві, Ви собі помагаєте. Знайте, що ніхто нічого нам не дасть, коли ми самі собі не дамо. Знайте, що наша доля в наших руках.

Отже до жертв, Браття і Сестри, до жертв на українську святиню в Канаді, — на Собор св. Покрови в Вінніпегу.

За Українську Православну Громаду в Вінніпегу:

П. Попель, голова.
Прот. С. В. Савчук, парох.

Вік. Купченко, писар.
Г. І. Блок, касієр.

Жертви слати на адресу касієра:

H. I. BLOCK, 210 DUFFERIN, AVE. WINNIPEG, MAN.

Торжественне Отворення Катедри.

Торжественне отворення української православної Катедри св. Покрови в Вінніпегу (ріг вул. Боровс і Сінклейр) відбудеться

В НЕДІЛЮ, 29 ЛИСТОПАДА

Програма дня, як слідує:

- В 9 год. рано — Утрення.
- В 10 год. рано — Соборна Служба Божа, яку відправлять о. протоєрей С. В. Савчук, парох в Вінніпегу, о. протоєрей К. Кирстюк, парох Ріджайни, Саск. і о. Володимир Слезар, парох з Шіго, Саск. (проповіді виголосять священники-гості).
- В 2.30 год. по полудни — Святочний Концерт і Академія з добірною програмою.

Українська православна громада в Вінніпегу запрошує на се торжество всіх Українців в Вінніпегу і з кольоній.

БАЗАР

Української Православної Церкви в Вінніпегу

відбудеться

в днях від 30 листопада до 5 грудня, 1925,

у власній церковній салі на розі вулиць Боровс і Сінклейр.

Базар устроєне Жіноче Товариство і дохід призначений на ціль будови церкви.

Проситься всіх членів і прихильників Української Православної Церкви прийти новій громаді в поміч і жертвувати на Базар річи. Рівнож проситься їх купувати тикети і в всякий можливий спосіб причинитися до успішного переведення Базару.

Жертви на Базар присилати на Адресу:

Mrs. M. Uhrynuk,
135 Grove St., — Winnipeg, Man.

ВАНДРІВКИ ЧОРНИМ ШЛЯХОМ ДО РИМУ.

КОМЕДІЯНТИ В РЕЛІГІЙНИХ МАСКАХ.

Унія (греко-католицизм) не була і не є жадною вірою, ні церквою, ні релігією. Унія, се польська політична видумка, призначена на те, щоби нею перетягнути Українців на Поляків.

І тому першу вістку про унію нарід український зустрів могучим протестом. І він боровся з нею, кілька лише стало сил.

На тім не кінець. Гідне уваги, що від самих початків заведення Унії самі уніяти тільки й робили, що безнастанно ходили до католицького Риму скаржитися на католицьких Поляків. Таке було на протязі соток літ. Ледво одна делегація з Риму вернула, а вже готовилася друга; за недовгий час трета, пята, десята, сота... І так в безконечність. Сміло можна назвати ті дороги, котрими ходили ті делегації „чорним шляхом”, бо там певно трава не росла, — немогла рости, такі були ті делегації часті.

А наслідки? Наслідки були такі, що папи в очи завсідги жалували Українців, потішали, видавали постанови, якими забороняли Полякам Українців кривдити. Українці вертали раді, думаючи, що коли обіцяв пан кожух, то буде в чім зимою грітися.

А дальше? Дальше було таке, що Поляки на папські постанови деколи цілком не оглядалися; деколи протестували проти них, деколи згори відкидали, не думаючи про те, що папа „непомильний наслідник Петра”.

Та замітне власне те, що жаден папа не тільки не вимагав рішучо, щоби його постанови виповнялися, але або на польську самоволою мовчав, або радився поза плечима Українців, з Поляками, якби видані постанови на польську користь змінити.

Велямин Рутський*) за спонукою других скаржився 1622 р. папі Урбанові VIII, що Поляки всіми способами нівечать уніятську (греко-католицьку) церкву. І от папа видає декрет (постанову) 7-го лютого 1624 р., яким забороняє переходити з греко-католицького обряду на обряд латинський.

Не подобалося се Полякам і король, шляхта, та і духовенство польське папі спротивилися (Полякам вільно!), отже папа видає другий декрет (7-го липня 1624), в яким лише греко-католицьким священникам забороняє переходити на латинський обряд, а світські люде переходити можуть.

Так папа Українців пожалував і Полякам не пошкодив! Скаржились уніяти і Венедиктови 14-му і він 24-го грудня 1743 знов заборонив переходити з греко-католицького обряду на латинський. Однакож Поляки на папську заборону не оглядалися і дальше греко-католиків перетягали.

Тоді уніяти пішли знов зі скаргою до Риму. І папа сказав (18 вересня 1751), що їх скарги слушні, що Поляки справді їх кривдять. І про те в Римі говорили, але нічого не рішили тому, що польський король вже постановам Урбана VIII спротивився.

— Ваша справа прийде знов на розгляд — сказав папа — і постаремося, щоби не тільки видати постанову, але що би вона була виконана (а не як доси?!).

І певна річ, що теплі слова Українцям знов подобалися. Та не так папа думав, як говорив. Він приказав своему нунцієві розвідатись в королівського канцлера, як польський король настроений до заборони переходу з греко-католицького на обряд латинський. Коли-ж згадали про се королеви, то він сказав, що запитає польських єпископів.

На запит короля польські духовні наробили крику, а з ними, розумієсь, стало і польське правительство. Прийшло до того, що на соїмі в Гродні 1752 р. Поляки відкинули (!)

*) Велямин Рутський, уніятський митрополит, родився 1573 на Литві в кальвінській родині, що походила з Москви. Приняв опісля обряд латинський, а ще пізніше папа примусив його прийняти грецький обряд, щоби мати з нього інструмент до навертання на унію. Рутський виховувався під впливом Єзуїтів. Став він наслідником Потія, а сам поставив Кунцевича єпископом і своїм помічником. Старався при польській допомозі ширити унію і поширяти польське пановання над Українцями, як завзятий польський патріот.